Ч. 264. Субота 24 падолиста (7 грудня) 1901. Рік XI.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. свят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провинциї:
на цілий рік К. 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.
З почтовою пересилкою:
на цілий рік К. 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(До ситуациї. — З буджетової комісиї. — Вісти з Хіни.)

В теперішній хвили парляментарне положенє на хвилю поправило ся, і буджетова провізория, а може навіть закон про господарскі спілки будуть ухвалені до Різдва, а в комісиї буде полагоджена значна часть буджету, так, що на Різдво остане лише міністерство просьвіти, внутрішних справ, рада міністрів і фінансовий закон, а по Різдві могла би около половини січня приступити палата до 2-го читаня буджету, з котрим можна би найпізнїйше до великодня, т. зн. до половини марта упорати ся. Для австро-угорскої угоди і торговельних договорів остало би дуже мало часу, бо майже лиш літні місяці, позаяк цьвітень мав би бути для соймів полишений. Певна річ, що в тім парляментарнім календари проявляє ся велика тіснота що-до місця і часу для великих і конечних справ державних, а до того нема певности, чи хід тих справ буде правильний, чи полагодженє їх не стрітить яких нових трудностий, що виростають нераз зовсїм несподївано. Тому, мимо хвилевої поправи парляментарного положеня, не сходить міністерству дра Кербера з думки розвязанє ради державної, а як з достовірного жерела впевняють, має оно звязь з подіями далекосяглими, які виринуть імовірно в найблизшій будуччині. — Дня 29-ого падолиста відбула ся коронна рада під проводом Цісаря, в котрій взяли участь оба міністри президенти і міністри скарбу (австрийский і угорский) і міністер заграничних справ. Та рада займала ся імовірно положенєм Македониї, Альбаниї і на Балканї взагалї, а се положенє буде імовірно вимагати на весну діяльної участи Австро-Угорщини в подіях на Балканї. До такої акциї потреба скорого діланя і достарченя надзвичайних кредитів, а до всего того повільна рада державна не є способна. Та мабуть обставина спонукує правительство освоїти ся з гадкою розвязаня ради державної, щоби усунути трудности, які оно мало би у виконаню згаданої акциї на Балканї, щоби мати свобідні руки.

В буджетовій комісиї ухвалено від разу приступити до специяльної дискусиї. Пп. Крамарж і Герольд дуже остро ударили на правительство. Заявили, що Чехів не поборе нїяке сторонництво, котре заявило би ся за уступками в национальних домаганях в користь економічної проґрами. Герольд виказував, що патріотичним обовязком теперішного правительства є уступити. Димисия кабінету є конечна. — П. Ратай висказав переконанє, що нїяке правительство не потрафить провадити державних справ на підставі істнуючої конституциї. Коли Австрия хоче удержатись, то буде се можливе при помочи державного атентату. Поконанє теперішних трудностий не є можливе в парляментарній дорозї і без зміни виборчої ординациї.

Др. Кербер прийшовши на засїданє комісиї доперва по промові Герольда, оправдував поступованє правительства в послїдних часах. За дневникарскі сплетнї правительство не може брати на себе одвічальности.

Принято всі параґрафи предложеня, а референтом вибрано п. Катрайна.

Відтак радила комісия над етатом почт і телеґрафів. — Міністер торговлї бар. Каль обговорював обширно справу поліпшеня положеня експедиторів і диюрністів почтових. П. Романович домагав ся заведеня урядового язика польского на галицких почтах, а пос. Евг. Абрагамович жалував ся на успосїдженє Галичини з огляду на число почт та домагав ся другого получення телефонїчного Відня з Краковом і Львовом. П. Лупул підносив жаданя Буковини, а п. Барвіньский жадав переведеня рівноправности руского язика на галицких почтах.

Хіньский двір перервав свою подорож до Пекіну, мнимо з причини, що цісарева вдова дуже утомлена. Так доніс кн. Чін хіньскім міністрам в Пекіні. Величаві приготовленя на принятє двора в столици в повнім ходї. Відновляють всї палати, храми і публичні доми. Малярі і золотники мають повно роботи. Цісар і цісарева вїдуть до міста головними воротами, инші члени двора побічними. На дорозї манджурска кіннота утворить шпалїр. Положенє в Пекіні поправило ся минувшого місяця значно. Заграничні ґенерали удержують в своїм войску строгий порядок. Хіньскі власти карають остро виступи против чужинців. Населенє не єсть ворожо настроєне против Европейців. В Пекіні і Печілї панує лад з виїмком місць, де загнїздили ся шайки опришків. Висші мандарини удержують з чужими дипльоматами добрі відносини. Полагодженє спорів між властями а місиями що-до відшкодованя за понищені пограблені маєтки вже кінчить ся. Між хіньским правительством а послами виявили ся ріжницї що до заплати мит після нової тарифи, але начальник хіньских мит поробив заграничним купцям великі уступки. Так звучать послїдні донесеня з хіньского всходу.

---

9)

Дещо про тютюн і куренє.

(Культурно-історична розвідка з увзглядненєм ґіґієни.)

Написав К. Вербин.

(Дальше.)

Люльку зачала поволи заступати цигарниця, а се вплинуло знов значно на промисл токарский і домашний. Чим більше входили в звичай цигара, тим більше виробляно всїлякого рода цигарниці, на котрі матеріялу доставляли з одної сторони всїлякі роди дерева, з другої живиці і мінерали. Найбільше цигарниць, іменно давнїйше, роблено з так званої морскої пінки, мінералу, котрий найкрасший і найбільшої вартости добувають в декотрих сторонах Малої Азиї. Давнїйше курцї величали ся пінковими цигарницями; нинї они майже вийшли вже з моди. Тепер мають ще найбільше значіня цигарниці бурштинові, уживані так само до циґар як і до папіросів. З деревляних цигарниць найбільше суть люблені цигарниці з т. зв. турецкої вишнї, деревця, котре росте корчиковато в полудневих сторонах. Виріб сих цигарниць єсть досить значний, а для більшої вартости надають їм ще штучним способом приятного запаху. Крім того уживають ще цигарниць точених просто з яворового або й букового дерева, з кавчуку і срібла. Найдорожші цигарниці суть бурштинові, в котрих знаходить ся залите якесь зьвірятко, мушка, комар, мурашка, і т. п. Такі цигарниці належать однакож до дуже великої рідкости, коли суть дійстно правдиві, бо то суть найдивнїйші твори природи, і направді того рода бурштини повинні би належати до музеїв. Бурштин єсть родом живиці з т. зв. передпотопових соснових дерев. Тогди, коли ті дерева росли, могло так стати ся, що живиця, виплиливаюча з них, залляла якусь комашку. По многих тисячах лїт живиця та ствердла і набрала виду прозорого мінералу, в котрім знайшла ся залляна комашка. Досить значну вартість мають також цигарниці з чорного бурштину, який добувають на Сицилиї. Для домашного промислу мають досить велике значінє паперові цигарниці з гусячим пищиком замість пинки. Бувають курці, котрі без тих цигарниць не можуть обійти ся.

Але бодай чи не найбільше вплинуло куренє тютюну на промисл паперовий. Від коли настали папіроси, то й настали фабрики, котрі коли вже невиключно, то в найбільшій части виробляють папір на паперці папіросові. Перші того рода фабрики настали були у Франциї, і длятого ще й нинї француски паперці уважають ся за найлїпші. Для характеристики людскої примхи та вибаґів може послужити ся обставина, що деякі курцї уважають лиш ті паперці за найлїпші, котрі мають француску фірму. Так н. пр. фабрика паперу в Сасові виробляє папір на циґаретові паперці, але до дальшого приготовленя до ужитку посилає аж до Парижа, бо в противнім случаю не знайшла би покупу на свій виріб. Сасївскі паперці вертають опісля назад до нас вже яко виріб француский, і знаходять найбільше любителїв.

Виріб паперців вимагає досить богато заходу. Насамперед треба до них як найтонших льняних шмат. Паперці, роблені з иншого матеріялу, суть недобрі, бо раз бувають за грубі а відтак і не горять добре, або бувають дірчасті. Шмати, уживані до робленя паперців, мусять бути як найлїпше очищені і як найлїпше розварені, щоби з них дав ся виробити дуже тоненький папір. Курці папіросів уважають дуже на то, щоби паперці були як найтоншї, а фабриканти впали на гадку надавати паперцям за помочию ґліцерини вид значної прозорости. Бувають паперці, котрі суть не тонші від других, не прозорих і длятого білих, але людем здає ся, що прозорий паперець мусить бути тонший, і длятого лиш такі паперці купують. Як неодно нинї, так і циґаретові паперці зависять дуже від моди. Иноді лиш сам верхний вид книжочки ловить вже курця і спонукує єго вибирати такі а не инші паперці. В пятьдесяти роках минувшого столїтя мали велику славу т. зв. тютюнові і кукурудзяннї паперці. Перші з них були роблені з досить грубого і лихого паперу, до котрого

Новинки.

Львів дня 6-го грудня 1901.

— **Поліпшенє душпастирских дотаций.** П. Барвіньский промовляв ві второк дня 3-го грудня в буджетовій комісиї в розправі над буджетом міністерства ісповідань в справі петиций гр.-кат. консисторий о підвисшенє дотаций для крилошан, домагав ся поліпшеня плат для настоятелів духовних семинарий, а також зміни конгруального закона і признаня пятилітних додатків сьвященикам. Крім того звернув увагу правительства на потребу основаня стипендий для кандидатів духовних греко-ориєнт. на Буковині, котрі би уміли руску мову і могли заняти душпастирскі посади в руских греко-ориєнт. парохіях.

— **Ряд відчитів** відбуде ся в Коломиї заходом тамошної філії руского тов. педагогічного. Дня 4-го грудня мав читати проф. Сальо про відродженє німецкої літератури в XVIII. столітю, дальше підуть відчити проф. Кузьми, Масляка, Іванця, Паливайка, Білика і и. у відступах одномісячних. Головним старанєм виділу є тепер оснувати дівочий інститут, що з всякою певностию буде вже отворений з початком другого шкільного року.

— **Курс кутя коний.** Заряд школи кутя коний при академії ветеринарії у Львові подає до відомости, що перший шестимісячний курс кутя коний в 1902 р. розпічне ся від дня 2-го січня і буде тревати до 30-го червня 1902. Челядники ковальскі, що хотіли би записати ся на той курс, мають зголосити ся в протягу місяця грудня с. р. в канцеляриї повисшого заведеня (ул. Кохановского ч. 33) і предложити: 1) сьвідоцтво скінченої з добрим поступом школи народної; 2) сьвідоцтво визволеня і 3) сьвідоцтво відбутої бодай дволітної практики челядничої.

— **Писар громадский злодієм.** Кароль Кльоц писар громадский в Буцневі коло Тернополя розбив тамошну касу громадску штабою зелїза і забрав з неї 660 корон та втік. Кльоц при розбиваню покалічив собі руку, він єсть брунет, середного росту.

— **Щуролови в Одесі.** Джума страшно налякала жителїв Одеси і звернула увагу репрезентациї міста на язву, котру всї відчували, але нїхто не брав ся єї усувати. Одеса, місто портове і дуже торговельне, має крім 400.000 жителїв всїлякої народности ще й яких шість міліонів щурів. Річ очевидна, що нїхто тих щурів не почислив і може їх бути трохи менше або й трохи більше, але оцінка поверховна з послїдних часів показала, що їх єсть що найменше шість міліонів. А звістно загально, що через щури ширить ся джума, отже щоби не допустити до ширеня тої страшної пошести, постановив маґістрат міста нищити щури і за кождий хвіст щура принесений на доказ, платить по дві копійки. Знайшло ся зараз богато щуроловів, котрі взяли ся до сего незлого зарібку. Початок зроблено в портовім місті, а щоби щури не повтїкали на кораблї, то не лиш попідтягано на всїх кораблях містки, але й линви, котрими кораблї привязані до берега, так обезпечено, щоби щури по них не могли лїзти на кораблї.

— **З Плаучи великої,** повіта бережаньского, пишуть нам: В ночи з дня 28 на 29 падолиста заалярмовано дзвоном пожарним жителїв нашого села. Заким люди прибігли стояла вже в поломіни хата і будинки господарскі з цїлим сегорічним добутком власність Івана Радачиньского і Франца Соколовского. О ратунку й бесїди не було, бо огонь мабуть підложений, ширив ся з нечуваною скоростию та перекинув ся і на сусїдну загороду Людвика Радачиньского. Завдяки енерґічній акциї ратунковій удало ся огонь при помочи одної сикавки зльокалізувати. Сам Іван Радачиньский мало не поживсмерти, бо кинувшись ратувати одїж з горіючої хати не був вже в силї вийти і упав на землю. Єго виратував від ажный до всего Тома Бабяк вхопивши попід боки і витаскавши вікном на двір. Вигоріло все до тла, збіже, молотільня і всї знаряди господарскі. Оба погорільцї не були асекуровані. Але на тім не конець, бо ще того самого дня на другім кінци села о кількапайцять хат дальше згоріла о 8 год. рано хата Івана Пригоди і тут все згоріло, але часть шкоди була обезпечена. Згадати тут ще потреба, що по вершку горіючої хати Івана Радачиньского ходив в ночи когут і безнастанно пїяв звертаючись на ріжні сторони, мов би кликав до ратунку аж остаточно бідолаха став ся жертвою пожежи.

— **І корона не забезпечить від лихої долі.** Яке було житє родинне родичів теперішного короля сербского, се звістно загально. Як би лиш сота часть з того, що говорено і писано свого часу по ґазетах була правдою, то вже й для звичайного собі чоловіка було би за богато. Подібні вісти як свого часу з Білграду так тепер зачинають іти з Амстердаму. Молодецька королева голяндска Вільгельміна, що віддала ся недавно за кн. Мекленбурґского, знайшла собі лиху долю в своїм мужу. Житє єї з мужем єсть як найгірше, а то в наслїдок брутального поступованя князя зі своєю женою. Недавно тому князь упившись таки напав на жінку і побив єї, в наслїдок чого королева дістала атаку нервового і поронила. О тім знають не лиш в цїлім місті але й в цїлій Голяндиї. На другий день по тїй авантурі двох шамбелянів королевої визвало князя на поєдинок; князь одного тяжко покалічив. Кажуть, що князь Мекленбурґский не любить Голяндиї і звідси взяла ся причина незгоди. Причиною послїдної авантури мало бути то, що князь відозвав ся з погордою о Голяндиї, в наслїдок чого королева зробила єму острий докір. Напруженє дійшло до того, що коли королева лежала хора, князь поїхав був собі на польованє. Говорено вже голосно, що королева хоче розвести ся, але матери королевої удало ся якось помирити супругів.

— **Намірене убийство.** При улици Сикстуский під ч. 13 єсть властителькою каменицї пані Каролина Відацка, вдовиця по шлюсарю, женщина вже старша, матір двох синів. Вчера по 4 год. хтось запукав до дверий, а коли Відацка отворила, увійшов якийсь чоловік, що мав голову завязану хусткою, а замкнувши за собою двері кинув ся на Відацку, звалив на землю і став чимсь твердим бити по голові. Коли Відацка стала кричати на ратунок, чоловік той крикнув: „Я тебе поратую, — сконаєш ще нинї, бо так менї наказано!“ — На крик Відацкої вбігла сторожиха, але незнакомий так єї вдарив, що она аж захитала ся. В тїй хвили вбігли ще дві служницї і стали кричати. Аж тогди злочинець надумав ся втїкати а то тим більше, що гадав, що вже забив Відацку, бо она не відзивала ся. В дверех станула одна служниця і хотїла єго задержати, але він єї так вдарив, що она аж впала на землю, вхопив циліндер, що лишив був межи дверми і вибіг на улицю. Служницї з криком пустили ся за ним; але він вбіг на улицю Шайнохи, звідси на Коперніка, і щез. Тимчасом Відацку піднесено з землї і посаджено на кріслї. Лице

при фабрикациї домішувано корінців відпадаючих з листя при робленю тютюну, і мали вигляд брудний, трохи брунатний, нагадуючий трохи краску сушеного тютюну. Люди вірили, що се єсть найлїпший, бо найприроднїйший папір до папіросів, і купували єго дуже радо, доки не зробив єму конкуренциї кукурудзянний папір, котрий і не бачив кукурудзи. Був то грубий папір, котрому штучно надавано соломяної краски і поморщеня нагадуючого трохи поморщену шумилину на шульках кукурудзи; але люди вірили в то, що то найлїпший папір і купували дуже радо, тим більше, що єго висилала Франция. В сімдесяти роках була знов мода на т. зв. „губльони“, котрі продавано в двоякім форматі, ширшім і вузшім. Були курцї, котрі за нїщо в сьвітї не були би уживали иньших паперців, як лиш губльонів і то специяльно широких або вузких.

Чогож поправдї вимагає ся від добрих паперців? Насамперед, щоби мали в собі як найчистїйший материял, чисте волокно із шмат а не материял з дерева, соломи і т. п. Паперцї із шмат не рвуть ся так легко, що особливо має значінє при робленю папіросів в пальцях, а відтак і тлїє лекше та одностайнїйше, що знов впливає на смак папіроса. Наконець повинен паперець бути більше бібулуватий але не дірчастий анї не так ґумований, щоби аж при куреню трудно згарав. Многі курцї не люблять того, щоби запалений папірос відставлений на бік згарав сам аж до кінця. Може се й має значінє для ощадности, коли папірос легко згасає — хоч з другої сторони, щ ощадить ся на папіросї, тратить ся на єго запалюваню по кілька разів — але на сам смак в куреню се рішучо не добре впливає. Коли паперець не згарає рівночасно з тютюном а лиш тлїє до середини, то тогди творить ся в папіросї з браку приступу воздуха суха дестиляция і витворюють ся з тютюну всїлякі ґази і огнї, котрі псують смак і відбирають приємність в куреню.

Як тютюн так і табака викликала новий промисел хоч вже в значно меньшій мірі; з табакою сполучила ся фабрикация табатерок (слово францускогo походженя, з котрого у нас зроблено „табакерка“). Наші табатерки з березової кори з деревляним вічком, до котрого прибитий кусень ремінця з якого старого чобота або черевика, призначений до витяганя вічка — то характеристика нашого домашного промислу. Певно яких сто лїт минуло а фабрикация їх лишилась однакова. В Іспаниї роблено рогові табатєрки, а у Франциї пізнїйше також і в Німеччинї виробляно табатєрки з паперової маси і лякеровано на чорно. Треба ще й то згадати, що давнїйше табака грала велику ролю в політицї. Коли ще люди не так дуже добивали ся ордерів як нинї і мали більше практичного змислу, то уважали собі се за найбільшу відзнаку і нагороду, коли дістали золоту табатєрку а до того може ще й висаджувану брилянтами. Такий дарунок щось значив і в прикрій хвили можна ним було поратувати ся. Ще в 1864 р. славний нїмецкий музик Рішард Ваґнер заплатив готелевий рахунок в Штутґартї дорогоцїнною табатєркою, котру дістав був в дарунку в Петербурзї. Нинї виробляють табатєрки по найбільшій части з кавчуку, а давнї табатєрки подібно як і люльки повандрували до музеїв.

Але ось — о мало що ми не позабули ще на один важний інструмент для курців, на протичку, що служила до видовбуваня забитої люльки і до поправлюваня в нїй тютюну. Місце протички було на ножику. Ще й нинї виробляють ножики з протичками, хоч вже дуже рідко. Кресиво і губка грали колись при куреню також важну ролю, але їх вже не викликав тютюн і они старші від него.

Додаймо до сего всего ще ґалянтерийний виріб всїляких иньших приборів для курців як примір посудинки на попіл, коробки на сірнички, люнти, машинки до обрізуваня кінчиків циґар, машинки до робленя папіросів, дутки (або як у нас їх називають иноді з нїмецка, не знати длячого „тутки“) і т. и., а зміркуємо, як величезний переворот в житю многих народів зробила одна ростина і звичай, котрий поправдї єсть противний натурі чоловіка. В виду того всего можна сьміло сказати приповідкою: Нема нїчого злого, що не вийшло би на добре; зла поправдї і шкідлива навичка, але она робить і богато доброго, бо міліонам людий дає спосіб до житя. А коли би тютюн наводив навіть і смерть на людий, то можна сьміло сказати, що в сїм случаю смерть родить нове житє.

А тепер придивім ся, як хто курить і як заживає табаку. Єсть се також вельми характеристичний і цїкавий образ людского житя. Зачнїм від нашого Гуцула.

В лїсї при ватрі причикнувши сидить собі чоловічок в кучмі і з довгим чорним волосєм. В сумерку годі розпізнати де кінчить ся кучма, а де виходить з під неї волосе, а цїла голова виглядає якась дуже пелехата. Він вийняв з поза ременя бляшанну люльку з накривкою і коротким цибушком, видовбав єї протичкою чи може таки патичком та встромив є в зуби. Відтак висипав трохи бакуну на грубу, мозолисту долоню; плюнув на него раз і другий, взяв люльку знову в губи, а тютюн розтер добре на долони, скружляв і стиснув в жменю, взяв знов люльку в руку і зачав із жмени напихати єї пальцем. Коли вже увесь напхав і переконав ся, що люлька добре набита, накрив єї накривочкою і встро-

єї було зовсім залите кровю, так само і сукня. Сусідки стали зливати єї водою. Прибув і лікар та сконстатував аж пять ран на голові, з котрих одна сягала аж до кости і була більше як 10 центиметрів довга. На щастє рани показали ся не дуже небезпечні для житя Відацкої, а то головно задля єї сильної будови тіла. Хто був той злочинець, годі знати. Аґенти поліцийні слідять тепер за ним пильно. Єсть здогад, що то був вчинок мести, а злочинець був найманий. Говорять щось о якійсь інтризі бабскій, о коханці одного із синів Відацкої, але поки-що це злочинця не зловлено і справа не вияснена.

— **Церковні напіви і мельодиї церковні,** які через довгі літа збирав і уложив п. Ігнатий Полотнюк в гарну цілість, друкують ся тепер в Перемишли в друкарни Джулиньского. Доси вже виготовлено 5 аркушів, а буде ще около 15 арк. Здавало ся, що ціла робота буде на жовтень с. р. готова, але показали ся трудности, через котрі мусїв друк протягнути ся. За те робота прекрасна, а уклад так старанний, що через ту книжку незвичайно скоро і красно розвинє ся церковний сьпів, чого лиш може Русь собі бажати. Адреса для маючих охоту купити книжку: Ігн. Полотнюк, Станіславів, ул. Собіского ч. 50.

— **Движима азбука,** — або прилад до образового представленя початкової науки читаня і писаня. Видав п. Григорий Байк, емеритований управитель 6-кл. народ. школи у Львові. Комплет обнимає 76 букв, писаних на картоні, враз із пуделком до перехованя і відповідною інструкциєю та з приладом до уставленя букв. Ціна знижена виносить 8 корон; для книгарень 20% рабату. Замовляти можна в канцеляриї Товариства „Просьвіта“ і в книгарни Ставропиґійский (улиця Руска, ч. 3) у Львові. „Движима азбука“ повинна находитись безусловно в кождій народній школї.

Господарство, промисл і торговля.

— **Ц. к. Дирекция зелїзниць державних** оповіщує: Почавши від 1. жовтня 2901, до 30. цьвітня 1902, будуть переходити поїзди мішані а згляднo особові, ч. 1054/817 і 818/1053, на шляху Барцдорф-Гайнерсдорф і Барцдорф-Яверніґ, тілько в неділї і сьвята.

Телеґрами.

Відень 6 грудня. Wiener Ztg. оголошує санкционований закон о елементарних нещастях, управнюючий правительство до уділеня навіщеному тими нещастями населеню підмоги аж до висоти 3 міліонів корон.

Льондон 6 грудня. Появили ся поголоски о поважних непорозуміннях між королевою голяндскою Вільгельміною а єї мужем кн. Мекленбурским.

Новий Йорк 6 грудня. Доносять сюди з Кольон, що провідник ворохобників Діяз піддав ся.

Преториа 6 грудня. Вчера напали Анґлійці в трех місцях на табори Бурів і розбили їх полонивши 250 Бурів.

Вашинґтон 6 грудня. В сенаті внесла одна часть сенаторів інтерпеляцию в справі зарядженя строгих средств против анархістів.

Надіслане.

КОБЗАР. Вибір творів Тараса Шевченка для ужитку молодїжи. Ціна 1 зр. 20 кр. Під таким заголовком видало руске Товариство педаґоґічне книжку, котрої брак вже від давна відчував ся, а котрою можуть користувати ся не лиш молодїж шкільна, але всї, котрі хотять познакомити ся з житєм і творами нашого найпершого поета. Крім обширної житєписи і погляду на літературну діяльність Т. Шевченка, котрий то вступ займає 78 сторін, додані ще до поодиноких поезий многі поясненя в нотках, котрі богато причиняють ся до зрозуміня поезиий, їх краси і духа. Книжку сю можна дістати в руском Товаристві педаґоґічнім у Львові, ул. Чарнецкого, ч. 26.

— **„Краєвий Союз кредитовий“** видав для руских товариств кредитових потрібні друки і продає їх по отсих цінах:

1. Книга довжників . . .	аркуш	по 10	сот.
2. Замкненя місячні .	2 аркуші	„ 5	„
3. Інвентар довжників .	аркуш	„ 5	„
4. „ вкладників .	„	„ 5	„
5. „ уділів	„	„ 5	„
6. Книга головна	„	„ 10	„
7. „ ліквідацийна .	„	„ 10	„
8. „ вкладок щадничих	„	„ 10	„
9. „ уділів членьских	„	„ 10	„
10. Реєстр членів	„	„ 10	„

Купувати і замовляти належить в „Краєвім Союзї кредитовім“ у Львові, Ринок ч. 10 I. поверх.

— **Правдивий, чистий мід** єсть не лиш великим присмаком і здоровою поживою, але також і знаменитим ліком як для старших людий так і для дітий, розуміє ся, уживаний в міру і відповідно. Але встерігати ся треба, щоби не купувати меду т. зв. столового, котрий дуже часто єсть лиш мішаниною сиропу з маленькою частию меду. Такий фальшований мід пізнати легко по єго смаку і хто коли їв правдивий чистий мід, а скоштує фальшований, то пізнасть єго зараз по смаку. Такий мід тягне ся звичайно як рідке тісто і не цукровацїє так як мід правдивий. Хто би хотів мати знаменитий мід, нехай напише до П. Корінєвича, ем. учителя в Іванчанах, а дістане у него мід десеровий і курацийний 5 кільо по 6 К. 60 с. франко. До кождого замовленя додає ся даром і оплатно брошурку проф. дра Т. Цїсельского під заголовком: Własności odżywiające i lecznicze miodu.

Курс львівский.

Дня 5-ого грудня 1901.		платять К. с.	жадають К. с.
I. Акциї за штуку.			
Банку гіпот. гал. по 200 зр. . . .		530 —	540 —
Банку гал. для торгов. по 200 зр.		350 —	380 —
Зелїз. Львів-Чернів.-Яси		526·—	530·—
Акциї гарбарні Ряшів		—·—	100·—
Акциї фабр. Липиньского в Сяноку.		400·—	420·—
II. Листи заставні за 100 зр.			
Банку гіпот. 4% корон		89·30	90·—
Банку гіпот. 5% преміов.		109·50	—·—
Банку гіпот. 4½%		97·10	97·80
4½% листи застав. Банку краєв.		99·—	99·70
4% листи застав. Банку краєв. .		92·—	92·70
Листи застав. Тов. кред. 4% . . .		93·30	94·—
„ „ 4% льос. в 41½ літ.		93·50	94·20
„ „ 4% льос. в 56 літ.		90·30	91·—
III. Облїґи за 100 зр.			
Пропінацийні гал.		96·30	97·—
Облїґи ком. Банку кр. 5% II ем.		101·—	101·70
„ „ „ „ 4½ %		98·50	99·20
Зелїз. льокаль. „ 4% по 200 кор.		92·—	92·70
Позичка краєв. з 1873 по 6%		—·—	—·—
„ „ 4% по 200 кор.		92·80	93·50
„ „ м. Львова 4% по 200К.		87·30	88·
IV. Льоси.			
Міста Кракова		78·—	84·—
Міста Станиславова		—·—	—·—
Австр. черв. хреста	Курс віденьский	49·85	50·85
Угорск. черв. хреста		24·—	24·80
Іт. черв. хрес. 25 фр.		22·10	24·—
Архік. Рудольфа 20К.		64·50	66·50
Базиліка 10 К		15·75	16·75
Joszif 4 K.		7·—	6·50
Сербскі табакові 10фр.		8·—	10·—
V. Монети.			
Дукат цісарский		11·17	11·35
Рубель паперовий		2·53	2·55
100 марок німецких		117·—	117·50
Доляр америк.		4·80	5·—

мив у ватру цибушком до гори та дивить ся. За хвильку зачинає з люльки іти нїби дим, нїби пара. Гуцул виймив єї, підоймив накривочку, попік собі трохи пальці стряс ними, як би хотів з них щось скинути, поправив тютюн, затулив накривочку і всунув люльку знову в грань цибушком до гори та дивить ся на ню і не спускає з ока. За хвилину зачинає добувати ся з під накривки і крізь дірочки в ній синий дим. Пора виймати — думає собі Гуцул і виймає єї та просто цибушком в рот. Пакнув раз і другий, що аж лоскот пішов по лїсі; відтак виймив люльку із зубів і „дзиґнув“ (сплюнув крізь зуби) на два лікті далеко від себе як американьский полішук. Видко тютюн спарив єму добре язик. — То курить запікану люльку син природи і вихованок гір та лїсів на розмежу трех країв майже в осередку найбільше цивілізованої Европи. Запікана люлька то єго одинокий невинний уживок, одинока розривка і приємність, на яку єго стати. А в лїсі можна бодай свобідно плюнути і покурити тютюну, що не видів ще монополю.

А ось контраст до того, винятий із новельки Гайдеріха „Три курцї“: „У великім місті, в каварни „Італія“ сидить двох панів напроти себе, кождий з них сидить на кріслї. Місце на червоній плюшевій софі під великим кришталевим зеркалом порожне. Оба пани курять мовчки свої циґара і попивають при тім чорну каву. В чверть години опісля приходить ще й третий панок, іде жваво почерез комнату, витає ся коротко з тамтими обома і сїдає собі на плюшевій софі. По якімсь часї, поговоривши кілька слів з тамтими обома, виймає з бічної кишені грубу елеґантну коробку на циґара, зроблену із шкіри, отвирає єї і подає кождому в неї по одному великому ґрубому циґарови, спровадженому із заграниці, та й сам бере собі одно.

Всї три запалюють собі свої циґара і курять, кождий на свій лад. Той панок, що прийшов послідний, пакає собі свобідно. Видко по нім, що оно єму смакує, та що для него тото циґаро єсть щось звичайного. Він присадкуватий, трохи вже грубене, а що має маленькі гладко і рівно причесані рудаві вуси і двоє щирих синих очий, то був би з лиця таки красний, як тота страшенна лисина не поганила єго і не робила з него посьміховиско. Як тото єго курене так і ціла єго постава має в собі щось свобідного і видко, що єму добре ся. Має на собі завсїгди чистеньке кольорове біле, краватку, котру сам собі ґустовно завязує, модне одїнє, що елеґантно на нім лежить, а на малім пальци лївої руки сьвітить ся перстїнь з великим брилянтом. Той панок робить враженє богатого фабриканта або банкіра.

Зовсім инакше виглядають тамті оба. Один з них єсть худощавий високий без вусів і приходить завсїгди в довгім чорнім сурдутї, в стоячім, трохи старомоднім ковнїрику і малій чорній краватці. Пізнати по нім відразу бюрократа, він може якийсь калькулянт або й радник рахунковий в якімсь міністерстві. Курить своє гаванна з розвагою, потягає поволи і нїби хоче витягнути з него весь смак. А хоч би ще лиш малесенький кусник з него лишив ся, то він ще й той встромить на шпильку, котру має завсїгди заткнену в праву кляпу від свого сурдута, та курить дальше. Він не що дня так уживає і уміє то оцінити.

(Дальше буде).

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

Знамените средство до тученя свиний.

Поркін пачка півкільова, для 30 свиний, додаваний до їдла через 10 днів, дає незвичайний успіх.
Поркін побільшає жажду жертя.
Поркін дає ся чотири тиждні перед заколенем.
Поркін дуже пожиточний для орґанізму.
Поркін запобігає перед рожею, обструкциєю.
Поркін дразнить железь слинову, відлучає слину і справляє лїпше травлене.
Поркін — з него мясо є лучше, мягке і має приємний смак.
Поркін запобігає перед ужитєм більшої части покарму.
Поркін спонукує скоре розвитє, знамените тученє і постійне здоровле.
Поркін коштує пів кільо 1 К. — 100 кільо 150 Корон.

Склади: **Андрихів** Йосиф Левівьский. **Хабівка** Мор. Шварц, **Чернівці** Шмідт і Фонтін, **Дзєдзіце** Братя Нільш, **Ярослав** Йонас Шпрехман, **Краків** З. Ровнер, **Львів** П. Міколяш і А. Гібнер, **Новий Санч** С. Кравчиньский, **Новий Торг** Н. Мастбавм і С. Тайхнер, **Освєнцім** Фр. Матишкевич, **Перемишль** С. Ерман, **Ряшів** М. Мундерер, **Самбір** С. Бутервайх, **Збараж** К. Захариясевич.

„NEKTAR"

Головний склад у Відни, VI., Webgasse 28.

Товариство для торговлї і складів чаю

Братів К. і Ц. Попов у Москві.

Ц. і к. надворні доставцї Австро-Угорщини. **Доставцї Двора царско-російского.**

Надворні доставцї кор. Вел. королів: Греції, Швеції і Норвеґії, Бельґії і Румунії.

Золотий медаль в р. 1892. **Grand prix** в р. 1900, найвисша відзнака на загальних виставах в Парижи,

Grand prix найвисша відзнака на виставі в Антверпії 1894 р.

Золотий медаль найвисша відзнака на виставі в Штокгольмі 1897 р.

Цїнник.

Цїни в коронах за одну коробку російскої ваги (1 фунт. рос. = 410 ґрам.)

Ваґа пачки в фунт. рос.	Nr. 0	1	2	3	34	4	5	6	7	8	Чай з Цейльону
1/1	15·20	11·—	10·—	9·—	8·20	7·60	6·70	5·80	5·20	4·30	6·70
1/2	7·60	5·50	5·—	4·50	4·10	3·80	3·35	2·90	2·60	2·15	3·35
1/4	3·80	2·75	2·55	2·25	2·05	1·90	1·70	1·45	1·30	1·10	1·70
1/8	—	—	—	—	1·05	—·95	—·85	—·75	—·65	—·55	—·85

При закупнї за 20 корон, транспорт і опакованє безплатно.

Аґенция дневників Ст. Соколовского Львів, Пасаж Гавсмана ч. 9, — принимає пренумерату і оголошеня до всїх дневників краєвих і заграничних. В тій аґенциї находить ся також головний склад і експедиция „Варшавского Тиждневника ілюстрованого". До „Народної Часописи" і „Ґазети Львівскої" може принимати оголошеня виключно лиш та аґенция.

Дуже величавий
образ компатний
представляючий
„ПРИЧАСТЄ"
мальований артистом Єзерским в природних красках.
Величина образа 55×65 цтм.
Цїна образа **6 корон** разом з почтовою пересилкою
Набути можна у
Антона Хойнацкого
Львів, ул. Руска ч. 3.

MAYER'S-CONVERSATIONS LEXIKON

Пяте цїлком перероблене і побільшене виданє, повне.

В 17-ох дуже хорошо оправлених томах з шкіряними хребтами і рогами, обіймає: 100.000 статей, 17.500 сторін тексту, 10.000 ілюстраций, карт і плянів, 1000 таблиць і додатків, 158 ілюстраций хромолїтоґр., 290 карт.

Крім того два томи доповняючі і один том спису (Registerband).

Разом 20 томів по зр. 6.

Поява нового виданя того твору, одинокого в загальній лїтературі, єсть лїтератским явищем не малої ваги. Розійшлось єго в 4-ох виданях більше як півтора мілїярда примірників і придбало собі заслужену славу, як найвеличавійший сучасний твір, як словар людского знаня.

Той лексикон можна дістати в комплетї, всї томи нараз на сплату **по 3 зр. місячно.**

Замовленя приймає **А. ЛЯНДОВСКИЙ,** Львів, Пасаж Гавсмана.

СТЕЛЛЯ

найновійший інструмент сальоновий швайцарский, самограй, ноти металеві без гачиків в ріжних величинах. Продає **Соболевский** годинникар у Львові, площа Марийска (готель француский).

З друкарнї В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569).